

แบบรายงานการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน
หน่วยงาน ศูนย์วิทยบริการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวสนันทา

๑. ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ-สกุล นางวารุณี เอกพันธ์

ตำแหน่ง นักเอกสารสนเทศ

กลุ่มบุคลากร สายวิชาการ

สายสนับสนุนวิชาการ

๒. หัวข้อหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

การอบรมเรื่อง “ สารสนเทศดิจิทัล : ความท้าทายในงานห้องสมุด จดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ”

๓. วิทยากรในการบรรยายให้ความรู้ในการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิราภรณ์ คลังธนบูรณ์ หัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการดูแลรักษาข้อมูลและ
สารสนเทศ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรยายเรื่อง “ การบริหารจัดการสารสนเทศดิจิทัล : การดูแลรักษาการสงวนรักษาและ
อนุรักษ์ ” เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.

๒. นายมณฑล กาญจนินหาร ผู้อำนวยการห้องสมุดดิจิทัลวัชรญาณ

บรรยายเรื่อง “ การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล : กรณีศึกษาห้องสมุดดิจิทัลวัชรญาณ ” เวลา
๑๓.๐๐ – ๑๔.๓๐ น.

๓. นางจิราภรณ์ ศิริธร รองผู้อำนวยการ ส่วนจดหมายเหตุและวัตถุพิพิธภัณฑ์ ธนาคาร
แห่งประเทศไทย

บรรยายเรื่อง “ การพัฒนาจดหมายเหตุดิจิทัล : กรณีศึกษาหอจดหมายเหตุ ธนาคารแห่ง
ประเทศไทย ” เวลา ๑๔.๓๐ – ๑๖.๐๐ น.

๔. สถาบันหรือหน่วยงานที่จัดโครงการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕. ระยะเวลาที่เข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

วันศุกร์ ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๖.๓๐ น. อบรมในรูปแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม Zoom Meeting

๖. งบประมาณที่ใช้ในการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

ไม่มีค่าใช้จ่าย

๗. วัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

๑. เพื่อให้ได้รับความรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการสารสนเทศดิจิทัลในงานห้องสมุด จดหมายเหตุ และพิพธิภัณฑ์

๒. เพื่อให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือด้านสารสนเทศระหว่างห้องสมุดและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการบริการสารสนเทศ

๓. เพื่อให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการให้ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน เป็นศูนย์กลางความรู้และแหล่งสารสนเทศดิจิทัลด้านสิทธิมนุษยชนที่ครบถ้วนสมบูรณ์ของประเทศไทย

๘. สรุปเนื้อหาสาระ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิราภรณ์ คลังธนบูรณ์ หัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ภาควิชาการศึกษาดูงานหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการดูแลรักษาข้อมูลและสารสนเทศ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรยายเรื่อง “การบริหารจัดการสารสนเทศดิจิทัล : การดูแลรักษาการสงวนรักษาและอนุรักษ์” โดยมีเนื้อหา ดังนี้ สารสนเทศดิจิทัล คือ ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital literacy หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงานและการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมความสามารถ ๔ มิติ คือ ๑. การใช้ (Use)

๒. เข้าใจ (Understand)

๓. การสร้าง (Create)

๔. เข้าถึง (Access)

กระบวนการแนวคิด อนุรักษ์ ซ่อมแซม สารสนเทศของหอจดหมายเหตุยังคงมีมาโดยตลอด เรามีการสำรวจทรัพยากรสารสนเทศว่าชำรุดเสียหายหรือไม่ เช่น หนังสือพิมพ์ ทางห้องสมุดจะมีการบันทึกลงในไฟล์เพื่อเก็บไว้ เพราะตัวเล่มอาจจะเก็บไว้นานไม่ได้ ซึ่งในปัจจุบันเราทำ Digitization คือ กระบวนการแปลงข้อมูลไปสู่รูปแบบ Digital เพื่อสร้างคุณค่าใหม่ ๆ ให้กับทรัพยากรสารสนเทศ

Data แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ๑. Digitized data – เอกสารการทำงาน, ทรัพยากรสารสนเทศ
๒. Born-digital data – Web content

การวางแผนอนุรักษ์ Data เราต้องมีการกำหนดนโยบาย มีการวางแผนสำหรับระยะสั้น ระยะยาว เพราะการเก็บเอกสารแบบดิจิทัลก็มีความเสี่ยงที่จะสูญหายหรือใช้งานไม่ได้ ฉะนั้นเราต้องมีการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่องกำหนดพื้นที่ในการจัดเก็บมีการจัดบันทึกรายละเอียดที่เพียงพอ

องค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของการสงวนรักษาดิจิทัลนั้นเป็นเรื่องมากกว่าเทคโนโลยี

๒. นายมณฑล กาญจนพาร ผู้อำนวยการห้องสมุดดิจิทัลวัชรญาณ บรรยายเรื่อง “การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล : กรณีศึกษาห้องสมุดดิจิทัลวัชรญาณ” โดยมีเนื้อหา ดังนี้

เริ่มด้วยการแนะนำห้องสมุดดิจิทัลวัชรญาณ เป็นโครงการจัดทำห้องสมุดดิจิทัล อันเนื่องมาจากโครงการเผยแพร่หนังสือดีที่ทรงคุณค่าเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากรหอสมุดตำราราชานุภาพ และมูลนิธิเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ในการคัดเลือกและอนุเคราะห์ต้นฉบับหนังสือ ไม่ว่าจะเป็นพระราชพงศาวดาร พระราชนิพนธ์ วรรณกรรม บทละคร และกวีนิพนธ์ ที่ส่วนใหญ่เป็นหนังสือเก่า หายาก เพื่อนำมาจัดทำเป็นฉบับอิเล็กทรอนิกส์เผยแพร่ลงเว็บไซต์ ในช่วงแรก ๆ ที่เริ่มทำมีหนังสือประมาณ ๖๐ เล่ม ปัจจุบันมีหนังสือที่ให้บริการทั้งหมด จำนวน ๕๑๐ เล่ม

จากข้อความของผู้ใช้งานถึงห้องสมุดดิจิทัลวัชรญาณ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ตลอดระยะเวลา กว่า ๗ ปี ทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้งานและภาพลักษณ์ของห้องสมุดต่อผู้ใช้งาน โดยในระยะแรกข้อความจะเป็นการขอข้อมูลของนักเรียน ปรับเปลี่ยนเป็นการแชร์ข้อมูล แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น เพื่อให้หนังสือที่เผยแพร่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์ ที่ทางห้องสมุดดิจิทัลวัชรญาณได้พัฒนาระบบการอ่านหนังสือให้เป็นแบบดิจิทัลก็เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้เข้าถึงหนังสือไทย (เก่า) มากขึ้น

๓. นางจิราภรณ์ ศิริธร รองผู้อำนวยการ ส่วนจดหมายเหตุและวัตถุพิพิธภัณฑ์ ธนาคารแห่งประเทศไทย บรรยายเรื่อง “การพัฒนาจดหมายเหตุดิจิทัล : กรณีศึกษาหอจดหมายเหตุธนาคารแห่งประเทศไทย” โดยมีเนื้อหา ดังนี้

ทางธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการจัดจ้างงานจากภายนอก (outsourse) มาพัฒนาระบบทั้งหมดโดยให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อเก็บรักษาเอกสารมีคุณค่าที่เกิดจากการดำเนินภารกิจทุกด้านของธนาคารตั้งแต่จัดตั้งสำนักงานธนาคารชาติไทย พ.ศ. ๒๔๘๓ ทั้งที่เป็นต้นฉบับลายมือ เอกสารตัวพิมพ์ เอกสารดิจิทัล ภาพถ่าย แบบแปลน มัลติมีเดีย และสื่ออื่น ๆ ไว้เพื่อนำมาใช้อ้างอิงและเป็นหลักฐานในการกำหนดนโยบาย การบริหารงาน และการดำเนินงานของธนาคารตลอดจนเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิสำหรับการค้นคว้าวิจัยในสาขาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ การเงิน การธนาคาร และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของไทย

๙. ปัญหาอุปสรรคในการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

ไม่มี

๑๐. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

: - ต่อตนเอง

ได้รับแนวคิดเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนการให้บริการของห้องสมุดที่เข้ากับสังคมในยุคดิจิทัล

: - ต่อหน่วยงาน

ทำให้เห็นแนวโน้มหรือทิศทางการให้บริการของห้องสมุดในอนาคต

๑๑. เอกสารหรืออื่น ๆ ที่ได้รับจากการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา /ศึกษาดูงาน

เอกสารประกอบการอบรม

๑๒. สำเนาประกาศนียบัตร/วุฒิบัตร ที่ได้รับจากการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา
ศึกษาดูงาน

ไม่มี

๑๓. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ไม่มี

(ผู้รายงาน)..... วารุณี เอกพันธ์

(นางวารุณี เอกพันธ์)

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาเบื้องต้น

.....
.....
.....

(ลงชื่อ)..... พห

(อาจารย์ ดร.พิมพ์พลอย อีรสถิตย์ธรรม)

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖